

ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง ระบำตับจาก

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์
ชุดที่ 1 ปฐมภูมิเชิดฉันท “ระบำตับจาก”
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดย

นางสาวพิมพ์ดี จันทรโกศล

โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์

จังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง ระบำตับจาก
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์
ชุดที่ 1 ปฐมภูมิเชิดฉันท “ระบำตับจาก”
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดย
นางสาวพิมพ์ดี จันทรโกศล

โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

คำนำ

ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์นี้ จัดทำขึ้นเพื่อฝึกทักษะผู้เรียนในเรื่อง “ระบำตับจาก” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ผู้จัดทำได้นำเอาประสบการณ์และความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอด จากผู้ทรงคุณวุฒิทางนาฏศิลป์ไทยและภูมิปัญญาชาวบ้านหลาย ๆ ท่านมาประกอบในการ จัดทำ อีกทั้งได้วิเคราะห์เนื้อหาสาระจากเอกสารการจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกรมวิชาการ กระทรวง ศึกษาธิการ สาระที่ 3 : นาฏศิลป์ ในสาระท้องถิ่น ซึ่งผู้จัดทำได้เสนอความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับนาฏยศัพท์และภาษาท่า ความรู้เกี่ยวกับ เรื่อง ระบำตับจาก และท่าร่ำระบำตับ จาก ในรูปแบบของสื่อประสม อันประกอบด้วย เอกสารอ่านประกอบ สมุดภาพประกอบคำ บรรยาย ซีดี และวีซีดี ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์นี้ จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อันจะเป็นการช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์โดยตรง เกิดความ เข้าใจในการจัดการ “จาก” ของภูมิปัญญาท้องถิ่นป้าชายเลนในการทำตับจาก ครูผู้สอน นาฏศิลป์หรือผู้สนใจสามารถนำไปใช้ฝึกปฏิบัติหรือนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำชุดฝึกปฏิบัติ นาฏศิลป์ในชุดอื่น ๆ ตามลักษณะท้องถิ่นและบริบทของตน เพื่อความเหมาะสม

พิมพ์ดี จันทรโกศล

ผู้จัดทำ

สารบัญ

หัวเรื่อง

หน้า

สารบัญ	ก
สารบัญภาพ	ข
คุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	2
การกำหนดผู้เรียน/ผู้ใช้ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	2
ส่วนประกอบของชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	2
คำแนะนำในการใช้	3
สาระสำคัญของชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	
- ชุดที่ 1 ปฐมภูมิเชิดฉันท “ระบำตับจาก”	6
แผนภูมิงานการเรียนรู้ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	
- ชุดที่ 1 ปฐมภูมิเชิดฉันท “ระบำตับจาก”	7
คู่มือครูสำหรับการใช้ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	
- ชุดที่ 1 ปฐมภูมิเชิดฉันท “ระบำตับจาก”	8
ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	14
ตอนที่ 1 ป่าจาก	17
ตอนที่ 2 ระบำตับจาก	31
บรรณานุกรม	47

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	ต้นจาก	17
2	ใบจาก	17
3	ช่อดอกของจาก	18
4	โหม่งจากที่ติดกับลำต้นจาก	18
5	โหม่งจากที่ถูกตัด	18
6	เนื้อผลจาก	19
7	กองต๋ับที่เตรียมพร้อมขายหน้า วัดคงคาราม บางปะกง	19
8	ศาลาพักผ่อนมุงจากในชุมชนบางปะกง	19
9	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 1 ลับมีด	21
10	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 2 ตัดทางจาก	21
11	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 3 ลิดทางจาก	21
12	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 3 ลิดทางจาก(ต่อ)	22
13	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 4 เหลาทางจาก	22
14	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 5 ปักแซง	22
15	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 6 ทำเรือ	23
16	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 7	23
17	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 8	23
18	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 9	23
19	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 10 เตรียมไฟล	24
20	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 11 มัดจาก	24
21	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 12	24
22	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 13 ทำแกนต๋ับจาก	25
23	เตรียมเย็บจาก ขั้นตอนที่ 14	25

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่

หน้า

24	การเย็บจาก	ชั้นตอนที่ 1	26
25	การเย็บจาก	ชั้นตอนที่ 2	26
26	การเย็บจาก	ชั้นตอนที่ 3	26
27	การเย็บจาก	ชั้นตอนที่ 4	26
28	ระนาดเอก		32
29	ระนาดทุ้ม		32
30	ฆ้องวงใหญ่		33
31	ปี่ชวา		33
32	โหม		33
33	ฉิ่ง		34
34	กรับ		34
35	การแต่งกาย	ระบำตับจาก	38
36	เสื้อเกาะอกสีทอง		39
37	ผ้านุ่งลายเฉลียง(นุ่งหยักรั้ง)		39
38	สไบ		39
39	สร้อยคอ		39
40	เข็มกลัด		39
41	ต่างหู		39
42	ใบไม้ไหว		40
43	ดอกไม้ทัด		40
44	เข็มขัด		40
45	เครื่องแต่งกาย	ระบำตับจาก(ครบชุด)	40
46	ตับจากสด		41
47	ตับจากแห้ง		41